

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către petiționarul Cozma Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2016,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 08.09.2015-10.12.2015*
2. *instanța de recurs: 04.01.2016 - 03.02.2016*

A C O N S T A T A T:

1. Petiționarul Cozma Andrei, la data de 07 septembrie 2015, a înaintat plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Bălți, în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea ordonanței din 17 iulie 2015, emisă de procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Selevestru Lilia, privind refuzul în pornirea urmăririi penale cu clasarea procesului penal, precum și anularea ordonanței din 19 august 2015 emisă de procurorul adjunct-interimar al Procurorului Anticorupție șef al Serviciul Nord, Dumbravan Marcel, privind respingerea plângerii.

În motivarea plângerii petiționarul Cozma A. a indicat că nu este de acord cu ordonanța din 17.07.2015 privind refuzul în pornirea procesului penal cu clasarea procesului penal, deoarece consideră că în acțiunile ofițerului de urmărire penală al IP Bălți, Bejenaru I., se conțin elementele infracțiunii, dat fiind faptul că ultimul l-a vizitat de două ori în Penitenciarul nr. 11 și la prima întrevvedere a cerut 1.000 dolari pentru a închide dosarul său, respectiv a doua vizită a avut loc împreună cu avocatul său, Duca D. A mai menționat, că d-l Bejenaru A. făcea tot posibilul prin cunoșcuți pentru a nu fi pornit dosarul penal în privința sa.

2. Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 10 decembrie 2015, plângerea petiționarului Cozma A., a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind menținute ordonanțele emise la data de 17.07.2015 de procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Selevestru Lilia, privind refuzul în pornirea urmăririi penale cu clasarea procesului penal, precum și cea din 19 august 2015 emisă de procurorul adjunct-interimar al Procurorului Anticorupție șef al Serviciul Nord, Dumbravan Marcel, privind respingerea plângerii.

În motivarea soluției adoptate, instanța de judecată a concluzionat, că de către organul de urmărire penală corect au fost stabilite circumstanțele de fapt, deoarece potrivit informației nr. 4/4787 din 13.07.2015 prezentată de către Penitenciarul nr. 11 Bălți s-a stabilit cu certitudine că la data de 23.06.2015, de fapt, ofițerul de urmărire penală Bejenaru A. nu a avut întrevedere la penitenciar cu Cozma A., iar pe parcursul examinării plângerii acestuia nu a fost posibil de acumulat probe pertinente și concludente ce ar confirma realizarea de către OUP Bejenaru A. a laturii obiective și subiective a infracțiunii de corupere pasivă.

Totodată, instanța de judecată a considerat, că argumentele petiționarului Cozma A., precum că procurorul Selevestru L. și procurorul adjunct-interimar al Procurorului șef al Serviciului Nord, Dumbravan M. nu au întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor invocate în plângere, ca fiind declarative și criticate ordonanțele procurorilor fără a face trimitere la careva temeuri legale concrete de ilegalitate, și fără a fi prezentate, în acest sens, careva probe ce ar indica necesitatea anulării ordonanțelor contestate.

3. Încheierea menționată, a fost atacată cu recurs de către petiționar, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie anulate ordonanța din 17 iulie 2015, emisă de procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Selevestru Lilia, privind refuzul în pornirea urmăririi penale cu clasarea procesului penal, precum și ordonanța din 19 august 2015 emisă de procurorul adjunct-interimar al Procurorului Anticorupție șef al Serviciul Nord, Dumbravan Marcel, privind respingerea plângerii.

În motivarea recursului său, a invocat că:

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că procurorul anticorupție, Selevestru L., nu a dat apreciere juridică tuturor faptelor invocate de petiționar și anume că partea vătămată Iurceac S. considerată pe o altă cauză de învinuire a lui Cozma A., în prezenta cauză nu a fost audiată și nu a cerut de la ultimul întoarcerea sumei de 1.000 dolari SUA, și nici nu a pretins la restituirea pagubei materiale și morale. Ofițerul de urmărire penală Bejenaru A. a solicitat de a-i fi transmisă suma menționată prin intermediul fiicei, Cozma C.;

- procurorul nu a înfăptuit ridicarea convorbirilor telefonice dintre partea vătămată Iurceac S. și ofițerul de urmărire penală Bejenaru A.;

- petiționarul a solicitat de a fi anexat la materialele cauzei copiile din registrul de intrare în Penitenciarul nr. 11 Bălți, precum și înregistrările video, ce ar putea demonstra, că într-adevăr ofițerul de urmărire penală, Bejenaru A., a fost la întrevedere cu el;

- procurorul nu a audiat și alți martori, cum ar fi colaboratorii Penitenciarului nr. 11 Bălți, care ar putea confirma dacă ofițerul de urmărire penală, Bejenaru A., a fost la întrevedere cu Cozma A. și de câte ori, respectiv ordonanțele contestate bazându-se numai pe explicațiile date de către ofițerul de urmărire penală, Bejenaru A. și avocatul Duca D.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2016, a fost respins ca nefondat recursul declarat de către petiționarul Cozma A., cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea soluției adoptate, instanța a considerat, că recursul declarat este nefondat și care redă circumstanțele potrivit propriei viziuni a recurentului, nefiind aduse afirmații întemeiate, iar argumentele fiind contradictorii circumstanțelor stabilite de către organul de urmărire penală.

Instanța de recurs a menționat, că respectarea drepturilor ocrotite de lege a petiționarului Cozma A., la soluționarea cazului a fost asigurată de către Procuratura Anticorupție prin efectuarea controlului pe marginea denunțului înaintat, fiecare invocare a contestatarului a găsit soluționare și răspuns în ordonanțele emise pe marginea cazului dat, iar faptul că recurentul nu este satisfăcut de modul în care au fost argumentate invocările sau modul în care organul de urmărire penală a apreciat probele materialului acumulat, nu poate servi temei pentru casarea încheierii judecătorești de instrucție și respectiv anularea actelor emise de către procuror.

La fel, instanța de recurs a apreciat ca neîntemeiate invocările recurentului, precum că procurorul nu a verificat dacă anterior datei de 23.06.2015 ofițerul de urmărire penală, Bejenaru A. a fost în Penitenciarul nr. 11 Bălți, la întrevvedere cu Cozma A., ultimul solicitând anexarea la materialele cauzei a copiei din registrul de intrare în Penitenciarul nr. 11 Bălți și înregistrările video, ce ar demonstra că Bejenaru A. a fost la întrevvedere cu Cozma A.

Referitor la invocările menționate mai sus, instanța de recurs a menționat, faptul întrevederii între deținutul Cozma A. și ofițerul de urmărire penală Bejenaru A. în penitenciarul nr. 11 Bălți, nu se pune la îndoială, însă a avut loc doar o singură întrevvedere la data de 25.06.2015, în cadrul căreia Cozma A. în prezența avocatului Duca D., a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit, respectiv nu s-a confirmat că au avut loc două întrevvederi la data de 23.06.2015 și 25.06.2015, precum susține Cozma A. Faptul dat a fost confirmat prin informația nr. 4/4787 din 13.07.2015 prezentată de către Penitenciarul nr. 11 Bălți, potrivit căreia în perioada de timp cuprinsă între data de 18.06.2015 și 29.06.2015 ofițerul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Bălți a fost în vizita, la deținutul Cozma A. o singură dată și anume la data de 25.06.2015. Din respectiva informație, reiese că ofițerul de urmărire penală, Bejenaru A. și anterior zilei de 23.06.2015, nu a vizitat în Penitenciarul nr. 11 Bălți pe Cozma A.

Dat fiind faptul, că invocarea petiționarului cu privire la numărul întrevvederilor avute loc între ofițerul de urmărire penală Bejenaru A. și Cozma A., a fost combătută cu informația nominalizată supra, prezentată de către administrația Penitenciarului nr. 11 Bălți, instanța de recurs a considerat a fi irelevantă audierea colaboratorilor Penitenciarului nr. 11 Bălți pe marginea acestei chestiuni. Nu au fost sprijinite afirmațiile recurentului, precum că instanța nu a verificat și nu a dat răspuns la invocările petiționarului prin care au fost supuse criticii ordonanțele nominalizate, deoarece sunt pur declarative, soluția instanței fiind bazată pe cercetarea obiectivă a probelor, astfel încheierea instanței de fond fiind legală și întemeiată.

La fel, ca și prima instanță, cea de recurs a conchis asupra faptului, că acțiunile organului de urmărire penală și a Procuraturii Anticorupție au fost efectuate în conformitate cu legea, nefiind încălcate drepturile și libertățile petiționarului.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs adoptată, petiționarul Cozma A. o contestă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia, deoarece nu au fost întreprinse măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele obiectivă și completă a cauzei pentru a evidenția vinovăția ofițerului de urmărire penală, Bejenaru A. Totodată, a mai menționat, că nu a fost dată apreciere juridică declarațiilor sale, nu s-a ținut cont de declarațiile date de către Cozma C., nu a fost audiat Iurceac S. și nu a fost dispusă ridicarea convorbirilor telefonice dintre partea vătămată, Iurceac S. și ofițerul de urmărire penală, Bejenaru A.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, la Curtea Supremă de Justiție poate fi declarat recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Din dispozițiile legale enunțate mai sus se atestă, că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi atacate prin intermediul recursului în anulare.

Acțiunile sau actele ilegale ale organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații, în sensul art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, au un grad dublu de verificare, fapt ce corespunde cerințelor art. 13 CEDO, precum că orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Astfel, statul fiind obligat să asigure măcar o cale de atac în instanță, în cazul pretinselor violări ale drepturilor omului. Însă, statul

a asigurat acest drept, în cazurile prevăzute la art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, prin controlul efectuat în două grade de jurisdicție.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit dispozițiilor art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal conchide că, recursul de pe rol, este declarat împotriva unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care nu a fost soluționat fondul unei cauze penale și fără suport legal pentru a fi atacat cu recurs în anulare, adică este vădit neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarul Cozma Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2016, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 20 aprilie 2016.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie